

Sønderjylland.

Vælgerforeningens Medlemstal
Efter den foreløbige Opgørelse har den nordlesvigske Vælgerforening nu (11. Nov.) følgende Antal Medlemmer: I Haderslev Østeramt 7589, Vesteramt 7572, Aabenraa Amt 7199, Sønderborg Amt 7234, Tønder Amt 4786, Flensborg By og Amt 5533. Dette giver tilsammen 39,913.

Tallene for Byerne er: Haderslev 1786, Aabenraa 1413, Sønderborg 812, Tønder 367, Flensborg 4319. Tallet for Sønderborg er før blevet opgivet til 1136; lægges dette til Grund, bliver det samlede Antal Medlemmer 40,237. Til Tallet for Flensborg By maa endnu lægges en Del tidligere Medlemmer, idet disse kun til Dels fandtes paa de indsendte nye Lister. Tallet bliver da henved 4400 eller omtrent lige saa mange som i de andre fire Købstæder tilsammen.

Forholdsvis falder langt den største Forøgelse af Medlemsantallet paa 2. Zone.

Mandaterne til Tilsynsraadet vil efter disse Tal blive fordelte saaledes: Haderslev Østeramt og Vesteramt, Aabenraa og Sønderborg Amter hver 11, Tønder Amt 7 og Flensborg Amt 9.

Et smukt Træk. En Indsender i „Hjemdal” meddelte følgende: „Da alle Levnedsmidler er saa dyre og næsten ikke er at faa til Købe, er jeg gaaet rundt til Landmændene i Bolderslev med en Løste, og disse har da tegnet sig for at levere ialt 7800 Pund Byg til en Pris af 40 Mark for 200 Pund. Byggen skal males til Gryn og sælges til Smaakaarsfolk i Bolderslev. Smaakaarsfolk i Bolderslev har opfordret mig til at takke Bønderne i Bolderslev, fordi de har villet sælge os saa meget. Jeg mener, det vilde være ønskeligt, hvis andre Kommuner vilde tage vor til Eksempel, saa vilde Forholdet mellem Bønderne og Smaakaarsfolk mange Gange være bedre.”

Rødning Højskole. Rødning Højskole fejrede Fredag den 7. Nov. sit 75 Aars Jubilæum ved en Fest, der begyndte Kl. 3 om Eftermiddagen og varede til omtrent Midnat. Der var forsamlet 600 Mennesker, der havde givet Møde i Højskolesalen, som var pyntet med talrige Danebrogflag. Om Aftenen drøftedes den kommende Børneskoleordning, og der vedtoges følgende Resolution: Skolemødet i Rødning den 7. November 1919 ønsker at udtale: I Sønderjylland glæder vi os til at modtage den danske Folkeskole. Vi haaber at faa Mænd til Lærere, som Børnene trygt kan betros til. Som Forældre ønsker vi at vælge Lærere eller mindst Skolekommissionen ved direkte Valg.

Uroligheder i Haderslev. Haderslev, Torsdag den 13. Nov. Tolvmandsraadet i Haderslev agter ifølge „Danskere” i den allernærmeste Fremtid at iværksætte Tærskning hos de Landboere, der ikke frivilligt har afleveret det foreskrevne Brødkorn. Dette er foranlediget ved, at der kan ventes Mangel paa Brødkorn i Byen Haderslev.

Ca. 30 Postbude og Reservepostbude i Haderslev By og Landdistrikt har nedlagt Arbejdet. De har for 14 Dage siden forlangt deres Dagløn forhøjet til 16 Mark. I Gaar (13. Nov.) indløb der fra Berlin Meddelelse om, at der var bevilget de gifte Bude et Maanedstillæg paa 30 Mark. Derpaa har Budene i Dag ifølge „Danskere” nedlagt Arbejdet. Al Brevbæring i Haderslev By og Landdistrikt er indstillet.

De sønderjydske Lærere. En Forespørgsel og et Svar i den preussiske Landdag. Berlin, den 8. Nov. I den preussiske Landdags Møde i Gaar rettede Wittrock (Demokrat) en Forespørgsel til Regeringen i Anledning

af, at 70—80 Lærere og Lærere fra Nordlesvig har faaet 1—3 Maaneders Orlov for at deltage i et dansk Undervisningskursus i København, hvorved tyske Børn i tyske Skoler helt eller delvist i længere Tid undragtes den planmæssige Undervisning.

En Regeringsrepræsentant svarede, at Regeringen ved at give denne Orlov havde ladet sig lede af den Betragtning, at disse Lærere var rede til at blive ved deres Skoler, ogsaa hvis Nordlesvig blev afstaaet, og at der selv om Nordlesvig forblev tysk, maatte gives disse Lærere Lejlighed til at fuldstændiggøre sig i Kendskabet til det danske Sprog.

En Følge af Kanslerbesøget. For nylig var flere Jernbanevogne, der kom fra Kongeriget med Fedt, Ris og andre Varer, undervejs til Levnedsmiddelsteden i Flensborg. De værdifulde Ladninger blev imidlertid standsede ved Grænsen og beslaglagte; de tyske Regeringsmyndigheder stod ifølge „Fl. Av.” paa det Standpunkt, at Flensborg ikke behøvede disse Sendinger; det svømmede i Fedt og Rundstykke og andre gode Ting. Fra Kommunalforvaltningens Side blev der gjort alt muligt for at faa de indkøbte Varer frigivet; men alt var forgæves. Vognene rullede forbi Flensborg og længere Syd paa for at forsvinde i det store, sultende Fædreland.

Men saa kom Rigskansler Bauer til Flensborg. Ved denne Lejlighed taltes der som bekendt meget om den forestaaende Afstemning, og Historien med de beslaglagte Vognladninger blev ogsaa forelagt Rigskansleren. Resultatet var, at Vognene, som allerede var naaet langt syd paa, blev standsede og beordrede tilbage til Flensborg, hvor Varerne kunde sælges — rigtig nok til forhøjet Betaling paa Grund af den lille Udflugt sydpaa — og kan afgive et nyt Bevis for, hvor godt man trods alt lever — „i Tyskland”!

Et Nødsprog fra tredje Zone. Efter alle Avismeddelelser ser det ud, som om vi virkelig ikke skulde komme til Danmark. Hvorfor ikke? Er de fleste, som lever her, ikke akkurat som i Flensborg, fødte Danskere, er ikke Danevirke alene den skandinaviske Grænse? Selv om vi kun behersker det tyske Sprog, saa ligger Skylden dog ikke hos os, men ved det preussiske System, og mod os, som boer her, kan der ikke rettes Bebrejdelser, endnu mindre kan der leveres noget Bevis for, at vi ikke hører til Danmark.

Det tyske Udvalg, lutter Embedsmænd, Læger, Lærere, Holstenere og Preussere, tillader ikke, at der fremkommer nogen Mening fra anden Side; kneblede maa vi se paa alt, kan intet gøre derimod, thi Ve den, der drister sig til at sige sin virkelige Mening. Fra jer skal Hjælpen komme. Den danske Regering turde vel nu ogsaa være af en anden Mening end før, ligeledes Minister H. P. Hansen.

Altsaa endnu en Gang, hjælp os, lad Besættelsen ogsaa naa herved, saa vi frit kan vise vor Mening. Nu er Tiden der, da Ententen kan sige: „Fra Danevirke til Kongeaa, alt er skandinavien.”

Det uforandrede Preusser-Væbde. Vejen, 13. Nov. I Anledning af et Guldbryllup i Dag i Skodborg Syd for Grænsen havde Beboerne arrangeret en Fest i Forsamlingshuset. Bestyrelsen havde ladet Forsamlingshuset smykke bl. a. med en Flagdekoration, bestaaende af 2 danske, 2 franske, 2 amerikanske og 1 engelsk Flag. Efterat Bestyrelsen havde forladt Forsamlingshuset og havde aflaaet dette, trængte syv tyske Soldater af Vagtstyrken ind i Huset og fjernede Flagene. Der skete Indberetning til Politivagtmesteren

i Jels, som kom til Stede og lovde at anmelde det passerede. Bestyrelsen for Forsamlingshuset har telegrafisk givet det sønderjydske Ministerium Meddelelse om Sagen og slutter med følgende Opfordring: Skodborg Sogns Beboere beder det sønderjydske Ministerium gennem den internationale Kommission om muligt fremskynde Besættelsen af Sønderjylland for derved at opnaa trygge Tilstande.

Død i Kirken. En ældre Borger i Haderslev, Husejer Chr. Leisner i Storegade, blev under Gudstjenesten i Gammel Haderslev Kirke Søndag den 9. Nov. ramt af et Slagtilfælde og var død med det samme. Han blev i en fra Kredssygehuset hentet Baare bragt til sit nærliggende Hjem. Chr. Leisner, som i flere Aar har, skriver „Dn.v.”, haft en Hjertelidelse, har trofast staaet paa vor Side i Forsvaret for vor danske Sag.

En Protest. I den danske Regerings ledende Organ „Politiken” for 6. Nov. findes et Interview med den tyske Rigskansler Hr. Bauer, under dennes Agitationsrejse i Flensborg. I Interviewet, der gengives med de fineste typografiske Udstyr paa Bladets Forside og uden noget som helst Forbehold, udtalte Rigskansler Bauer bl. a., „at den danske Regering i sin nuværende Sammensætning er af en Støbning, der gør det til en Glæde for min Regering at samarbejde med den.” Hr. Bauer udtalte endvidere, at der i det tyske Folks Flertal ikke fandtes Modvilje mod Afstaaelse af det danske Nordlesvig til Danmark, derimod finder Rigskansleren, at det er uretfærdigt, at den helt tyske By Tønder ligger i første Zone, der jo i sin Helhed vil tilfalde Danmark. „Hvis den danske og tyske Regering — sagde Hr. Bauer — efter Afstemningen her og i andre vanskelige Grænsespørgsmaal kunde naa til en fælles Overenskomst og en fælles Optraeden (udh. af „Politiken”) er det min Overbevisning, at man i Paris vilde tage Hensyn til de Ønsker, hvorom vi kan enes.”

Det ser ilde ud, at den tyske

Regeringschef, Rigskansler Bauer, paaberaber sig Enighed og Samarbejde med den danske Regering, samtidig med, at han kalder Flensborg og Tønder for rene tyske Byer. Heller ikke er det tiltalende, at se den tyske Regeringschef fremmane Billedet af et nøje Samarbejde og en fælles Optraeden sammen med den danske Regering overfor de allierede og associerede Magter i Paris i det dansk-tyske Grænsespørgsmaal samtidig med, at han i Flensborg og Tønder holder agitatoriske Taler til Fordel for disse Byers Forbliven ved Tyskland.

Vi undertegnede Formænd for sønderjydske Foreninger ønsker derfor at udtale vor stærkeste Protest imod et saadant Samarbejde, der i Følge den tyske Rigskansler af ham endog tænkes ført videre til fælles Optraeden i Paris. Det danske Folk har i vort nationale Grænsespørgsmaal kun at gøre med Sønderjyllands Befriere, Vestmagterne, og vi protesterer mod eventuelle dansk-tyske Forsøg paa at forringe de af Ententen truffene Dispositioner.

N. Bang,
Formand for Foreningen „Danebrog.”
M. Mandal Bertelsen,
Form. i „Sønderjydske Centralforening.”
Ax. Sarstens,
Formand for de samvirkende sønderjydske Foreningers Overbestyrelse.
H. P. Hansen,
Formand for „To Løver.”
Valdm. J. Hjertluf,
Formand for „Sønderjydske Forening for København og Omegn.”
C. Manthey-Wagner,
Formand for „Sønderjydske Samfund.”

The Unthrown Stone

An Epic Poem

by

ALEXANDER MARLOWE.

Price \$1.25.

Danish Lutheran Publ. House,
Blair, Nebr.

Kvitteringer.

Japanmissionen.	
Før kvitteret se Kbl. Nr. 49	\$4215.56
Sidney, Mont., Martin H. Iversen for Stud. Hirai	45.00
Coulter, Ia., en uævnt	3.00
Staplehurst, Nebr., Mrs. A. J. Phillipsen	10.00
Albert Lea, Minn., Missionsf. Ephata	12.00
Flaxton, N. Dak., Libanon Missionsf.	50.00
Westby, Mont., Emaus Kv.	10.00
Minneapolis, Minn., Immanuel Mgh. S. S.	7.55
Kenmare, N. Dak., Trin. Mgh. S. S. Kvartalsoffer \$8.80, 5Cents-Foreningen \$30.40	39.20
Kenmare, N. Dak., Trin. Mgh. Tabitha Pigeforening	10.00
Cedar Falls, Ia., Nazareth Mgh. Ladies Aid	20.00
Chicago, Ill., Pastor L. Pedersen og Hustru	30.00
Dannebrog, Nebr., Mrs. Niels Sørensen	10.00
Northfield, Minn., Børnernes Hedningemissionsf.	4.50
Fra Venner i Oakland, Calif., Fødselsdagspenge	5.00
Spencer, Ia., Adolph Eriksen og Hustru	5.00
Tilsammen	\$4476.81

Indremissionen.

Før kvitteret se Kbl. Nr. 49	\$2029.52
Coulter, Ia., en uævnt	3.00
Staplehurst, Nebr., Mrs. A. J. Phillipsen	5.00
Wis. Kreds ved C. P. Nelson	144.00
Tilsammen	\$2181.52

Alderdomshjemmet:

Før kvitteret se Kbl. Nr. 49	\$125.00
Staplehurst, Nebr., Mrs. A. J. Phillipsen	10.00
Tilsammen	\$135.00

Jødemissionen.

Før kvitteret se Kbl. Nr. 48	\$182.00
Staplehurst, Nebr., Mrs. A. J. Phillipsen	5.00
Dannebrog, Nebr., Mrs. Niels Sørensen	5.00
Spencer, Ia., Adolph Eriksen og Hustru	5.00
Tilsammen	\$197.00

Indianermissionen.

Før kvitteret se Kbl. Nr. 49	\$1658.11
Brorson, Mont., S. S.	8.73
Coulter, Ia., en uævnt	3.00
Staplehurst, Nebr., Mrs. A. J. Phillipsen	5.00
Albert Lea, Minn., Missionsf. Ephata	12.00
Easton, Calif., Imm. Mgh. S. Kvf.	10.00
Westby, Mont., Emaus Mgh. S. Kvf.	10.00
Kenmare, N. Dak., Trin. Mgh. S. 5-Cent-Forening \$30.40, Tabitha Pigeforening \$5	35.40
Blair, Nebr., Mrs. Julia E. Thomsen	5.00
Chicago, Ill., Past. L. Pedersen og Hustru	10.00
Northfield, Minn., Børnernes Hedningemissionsf.	4.50
Dannebrog, Nebr., Mrs. Niels Sørensen	5.00

Fra Venner i Oakland, Calif., Fødselsdagspenge	5.00
Tilsammen	\$1771.74
Til Juletræ i Japan.	
Før kvitteret se Kbl. Nr. 49	\$12.00
Ferndale, Calif., Vor Fr. Mgh. S. Kvf.	5.00
Tilsammen	\$17.00
Til Juletræ ved Indianerne.	
Før kvitteret se Kbl. Nr. 49	\$14.50
Ferndale, Calif., Vor Fr. Mgh.: Mrs. Boh, Christian- sen \$3, Theodor, Edna, Clara og Hilda Christian- sen hv. 50c	5.00
Tilsammen	\$19.50

Skolekassen.

Før kvitteret se Kbl. Nr. 49	\$1469.00
Staplehurst, Nebr., Mrs. A. J. Phillipsen	15.00
Kimballton, Ia., Bethania Mgh.: Jens M. Petersen, Joe Elmquist, Fred Lund, Jens R. Christensen, Jens Clemens, Anders Clemens, Alex Clemens, Chris N. Hansen, C. Rasmussen, Hans P. Bonnesen, Martin Andersen, Chris Christoffersen, Chris H. Christiansen, Mrs. Bertel Mikkelsen, Bertel Christensen, Fred Christoffersen, hv. \$3; Hans B. Lund, Nick Marcussen, Jacob Marcussen, Jørgen J. Møller, Martin Clemens, Mrs. Rasmus Rasmussen, Albert Rasmussen, J. C. Smith, A. P. Topp, Andrew J. Møller, Martin Rasmussen, Chris L. Hansen, Chris Rasmussen, Niels Andersen, Hans Marcussen, Chr. N. Christensen, hv. \$5; Mrs. P. H. Ingerslev, Geo. P. Jørgensen, Mrs. Andersen, H. L. Jensen, hv. \$1; Jacob Topp, Chris P. Christiansen, hv. \$1.50; Jens Jensen, Ole Jensen, Anders Larsen, Peter Kallesen, Otto Ingerslev, Niels P. Kjuler, Peter Hansen Aarders, Anders M. Knudsen, H. L. Jensen, Chris P. Lauritsen, Carl C. Hansen hv. \$2; Chris Marcussen, sen, Anders H. Andersen hv. \$4	165.00
Daneville, N. Dak., Chr. Andersen, L. H. Kjeller hv. \$10; S. Simonsen \$8; Chr. Johnsen, Chr. Madsen, J. H. Jensen, Jens Jepsen, J. P. Neve, Marie Paulsen, C. D. Larsen, Chr. Holm Nielsen, hv. \$5; L. Christensen, Alf. Andersen, Jacob Freund, Walter Olsen, Chris Nielsen, Peter N. Johnsen, Elif G. Andersen, Otto Jensen, Hans B. Madsen hv. \$3, Jens Jensen, \$2.50; Matt Madsen, Jonas Jepsen, Carl M. Jensen, A. T. Olsen, Mathilde Johnsen, Jacob Rasmussen, Marius Johnsen, James Hansen hv. \$2; Hans Andersen, Mathea Olsen, Oscar Jepsen, Mrs. Johansen hv. \$1	117.50
Blair, Nebr., Mrs. Julia E. Thomsen	10.00
Denver, Colo., Bethania Mgh.	45.00
Sioux City, Ia., Past. F. Andersen, \$4; C. M. Jensen, A. C. Robertsen, Axel Jensen, Johannes Christiansen, P. Kærgaard, Ellen Romer, M. Lande, Mrs. L. P. Justi, hv. \$2; Mrs. Julie Henriksen, Michael Jensen, C. N. F. Olsen, H. A. Hansen, hv. \$1; Fred Larsen, J. Kirkegaard, Agnes Larsen, Christine Tanderup, John Staugaard, M. J. Molskov, George Sterkel hv. \$5; Lovise Andersen \$3	92.00
Mason City, Nebr., Pastor C. H. Schmidt, Jørgen Nelsen, Edvin Lund, hv. \$4; Lars Rasmussen, Mrs. L. Rasmussen, Alf. Petersen, Søren Nielsen, Mrs. Marie N. P. Nielsen, J. P. Nelson, S. M. Close og Hustru, H. C. Petersen, C. P. Petersen hv. \$2; Anna Rasmussen, Marius Nelsen, Otto Nelsen, Viggo Mohr, J. C. Nelsen, H. G. Orp, Henry Mohr, A. D. Erickson, W. Stender, Sine Stender, S. Sørensen, Mrs. S. Sørensen, Esther Petersen, Herman Stender og Hustru, C. M. Madsen, Chris Madsen, P. H. Petersen, Elmer Petersen, Chris J. Nielsen, Niels M. Stender hv. \$1; Henry A. Robertsen, Niels Petersen og Hustru, Hv. \$3; Fred Rosborg 50c	56.50
Tilsammen	\$1946.00

Utahmissionen.

Før kvitteret se Kbl. Nr. 49	\$1492.99
Eugene, Ore., Bethesda Mgh.	20.00
Staplehurst, Nebr., Mrs. A. J. Phillipsen	19.00
Westby, Mont., Emaus Mgh. S. Kvf.	10.00
Blair, Nebr., Mrs. Julia E. Thomsen	5.00
Luck, Wis., St. Peters Mgh. S. Kvf.	10.00
Fra Venner i Oakland, Calif., Fødselsdagspenge	5.00
Sioux City, Ia., (Alle Mrs.) F. Andersen, Christine Sørensen, A. C. Robertsen, C. W. F. Olsen, Martin Larsen, Fred Larsen, Edward Jensen, hv. \$1; Christ Madsen 50c	7.50
Albert Lea, Minn., (Alle Mrs.) H. P. Larsen, Ottis, H. A. Torps, Chr. Andersen, J. Falksen, Jacob Nielsen, Chas Nielsen, Morten Hansen, Bertha Jørgensen, Jakob Christensen, Chr. Frandsen, Niels Sørensen, Peter Larsen, Niels Larsen, Hans Christensen, J. P. Jensen, P. Clausen hv. \$1	17.00
Tilsammen	\$1576.59

Til Nøddidende i Evropa.

Før kvitteret se Kbl. Nr. 48	\$266.46
Fremont, Nebr., Chresten Larsen og Hustru	5.00
Staplehurst, Nebr., Mrs. A. J. Phillipsen	5.00
Audubon, Ia., (Byen)	9.25
Spencer, Ia., Adolph Eriksen og Hustru	5.00
Tilsammen	\$290.70

Queenslandmissionen.

Før kvitteret se Kbl. Nr. 49	\$1672.88
Coulter, Ia., en uævnt	3.00
Staplehurst, Nebr., Mrs. A. J. Phillipsen	5.00
Westby, Mont., Emaus Mgh. S. Kvf.	5.00
Dannebrog, Nebr., Mrs. Niels Sørensen	5.00
Fra Venner i Oakland, Calif., Fødselsdagspenge	7.00
Tilsammen	\$1697.88

Blair, Nebr., den 4. Dec., 1919.

Med Tak modtaget

Otto Hansen.

Kredsmissionen.

Wis. Kreds.
Menigheden i Oregon \$35.80. Dansk luth. Mgh. i Warrens \$14.30. Kvf. i Maple Valley \$5. Emaus Mgh. i Racine \$64.50. Den danske luth. Mgh. i Hartland \$4. Lazarus D. ev. luth. Mgh. i Poy Sippi \$36.85. St. Marie Mgh., Kenosha \$22.05. Vor Fr. Mgh. i Racine \$276.73. Vor Fr. Mgh. i Waupaca, \$60.11. St. Johannes Mgh. i Saxeville \$44.25. Helligaands Mgh. i Waupaca \$57.13. Trefoldigheds Mgh. i Danmark \$54.85. Immanuel Mgh. i Racine \$78.50. I alt \$754.07.

C. P. Nelson.

Minn. Kreds.

Overskud ved Missionsmøde, St. Peters Mgh. Luck, Wis., \$24.70. Høstoffer i Mgh. i Hazelwood \$9.65. Overskud ved Missionsmøde i St. Mortens Mgh. Hutchinson \$10.75, i Hutchinson Mgh. \$60.27, i Geneve og Ellendale \$18.85 i Brorson Mgh. Blooming Prairie \$12.10, i Osakis, Minn., \$37.50 i Albert Lea \$92.70. Past. H. M. Hansens Kald: St. Matth. Mgh \$33. Fredsmøde \$13, Bethania \$42.80, St. Joh. \$10. Overskud fra Missionsmøde i Minneapolis \$28.00, i Owatonna 7.40. Præstedsættelse i Milltown, Wis. \$8.95. Tak paa Kredsen Vegne.

P. Clausen.